

Konkurentsivõimetute söekaevanduste sulgemise soodustamiseks antav riigiabi *

Euroopa Parlamendi 23. novembri 2010. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus konkurentsivõimetute söekaevanduste sulgemise soodustamiseks antava riigiabi kohta (KOM(2010)0372 – C7-0296/2010 – 2010/0220(NLE))

(Konsulteerimine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (KOM(2010)0372);
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti e, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C7-0296/2010);
 - võttes arvesse õiguskomisjoni arvamust esitatud õigusliku aluse kohta;
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 55 ja 37;
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit ja tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni ning regionaalarengukomisjoni arvamusi (A7-0324/2010),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
 2. palub komisjonil ettepanekut vastavalt muuta, järgides ELi toimimise lepingu artikli 293 lõiget 2;
 3. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatseb Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
 4. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatseb komisjoni ettepanekut oluliselt muuta;
 5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus

Volitus 1

Komisjoni ettepanek

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 107 lõike 3

Muudatusettepanek

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 107 lõike 3

punkti e,

punkti e *ja artiklit 109,*

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

(1) Nõukogu 23. juuli 2002. aasta määruse (EÜ) nr 1407/2002, mis käsitleb söetööstusele antavat riigiabi, kehtivus lõpeb 31. detsembril 2010.

Muudatusettepanek

(1) Nõukogu 23. juuli 2002. aasta määruse (EÜ) nr 1407/2002 (mis käsitleb söetööstusele antavat riigiabi) kehtivus lõpeb 31. detsembril 2010 ***ning kuna puudub uus õiguslik raamistik, mille alusel oleks söetööstusele võimalik anda teatavat tüüpi riigiabi pärast seda kuupäeva, on liikmesriikidel võimalik anda abi vaid nende üldiste riigiabi eeskirjade piires, mida kohaldatakse kõikide valdkondade suhtes.***

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1 a) Sütt kasutatakse mitte ainult kütusena, vaid ka keemiatööstuse toorainena ja selle kasutusala osatähtsus tulevikus suureneb.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1 b) Kaevanduste sulgemise tagajärjel vähenenud liidu söetööstuse tootmisvõimsus korvatakse sõeimportiga liitu, mille tulemusel liitu varustatakse söega kolmandatest riikidest.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek

(2) Subsideeritud söe väike osa üldises koguenergias *ei õigusta enam sellise toetuse säilitamist eesmärgiga tagada energiavarustuskindlus ELi tasandil.*

Muudatusettepanek

(2) Subsideeritud söe väike osa *liidu* üldises koguenergias *tähendab seda, et söetööstusele antav toetus saab korvata energia varustushäireid vaid piiratud ulatuses. Riigiabi söesektoris on aga vahepeal sedavõrd vähenenud, et ei põhjusta enam konkurentsimoonutusi. Minimaalne söetootmine liidus säilitaks juurdepääsu kodumaistele maardlatele strateegilise reservi loomise mõttes.*

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2 a) Määruse (EÜ) nr 1407/2002 kehtivuse lõppemine sunnib mõnda liikmesriiki oma söekaevandused lühikese aja jooksul sulgema ja toime tulema märkimisväärsete sotsiaalsete ja piirkondlike tagajärgedega.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 2 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2 b) Kaevanduste sulgemise äärmiselt negatiivse sotsiaal-majandusliku mõju tõttu eelkõige väheasustatud piirkondades tuleks tulevastel eelarvetes kaaluda sihtotstarbeliste toetuste eraldamist ELi struktuurifondidest, isegi kui asjaomased piirkonnad asuvad väiksemate majanduslike probleemidega liikmesriikides.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 2 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2 c) Vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 194 lõikele 2 on liikmesriikidel õigus määrata kindlaks oma energiavarude kasutamise tingimused, valida erinevate energiaallikate vahel ning määrata kindlaks oma energiavarustuse üldstruktuur.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3) ELi poliitika ergutada energia tootmisel taastuvate ja madala süsinikusisaldusega fossiilkütuste kasutamist ei õigusta konkurentsivõimetute söekaevanduste lõputut toetamist. Seetõttu ei tuleks määrusega (EÜ) nr 1407/2002 lubatud abiliikide võimaldamist lõputult jätkata.

(3) Seoses liidu poliitikaga aidata energia tootmisel kasutada taastuvaid ja madala süsinikusisaldusega fossiilkütuseid peaksid liikmesriigid esitama kava selliste meetmete võtmiseks, mille eesmärk on leevendada söe kasutamise keskkonnamõju, näiteks energiatõhususe, taastuvenergia või süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise valdkonnas. See kehtiks kõigi söeliikide ja igasuguste ressursside kohta. Tuleks siiski tunnistada, et subsideeritud söe asendamine subsideerimata söega ei too kaasa olulist kasu keskkonnakaitse seisukohast.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3 a) Kuna kohalikke energiaallikaid

liidus napib, on toetus söetööstusele õigustatud ELi poliitika alusel, millega ergutatakse energia tootmisel taastuvate ja madala süsinikisisaldusega fossiilkütuste kasutamist. Määrusega (EÜ) nr 1407/2002 lubatud abiliikide võimaldamist ei tuleks lõputult jätkata. Kuid igal juhul tuleks säilitada riigiabi, mis on mõeldud söe saastava mõju vähendamiseks. Sellest abi andmise tühistamisest tuleks kõrvale jätta kaevandused, mis pärast 10-aastast perioodi on konkurentsivõimelised, kuid vajavad endiselt riigiabi keskkonnatehnoloogia investeeringuteks.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

(5) Ilma et see piiraks üldiste riigiabi eeskirjade kohaldamist, peaks liikmesriikidel olema võimalik võtta meetmeid, millega leevendada kõnealuste kaevanduste sulgemise sotsiaalseid ja piirkondlikke tagajärgi, see tähendab nende tegevus nõuetekohaselt lõpetada kaevanduste pöördumatu sulgemise kava kontekstis ja/või rahastada erakorralisi kulusid, eelkõige varasemast tegevusest tulenevaid kohustusi.

Muudatusettepanek

(5) Ilma et see piiraks üldiste riigiabi eeskirjade kohaldamist, peaks liikmesriikidel olema võimalik võtta meetmeid, millega leevendada kõnealuste kaevanduste **võimaliku** sulgemise sotsiaalseid ja piirkondlikke tagajärgi, see tähendab nende tegevus nõuetekohaselt lõpetada kaevanduste pöördumatu sulgemise kava kontekstis ja/või rahastada erakorralisi kulusid, eelkõige varasemast tegevusest tulenevaid kohustusi.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(5 a) Viivitamata tuleks korraldada ümberõpe neile töötajatele, keda kaevanduste sulgemiskavad puudutavad, ja selleks tuleks uurida kõiki piirkondlikke, riiklikke ja liidu

rahastamisvõimalusi.

Muudatusettepanek 13

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 5 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(5 b) Keskkonnakaitsemeetmete ja kaevanduste pikaajalise sulgemisega seotud kulude rahastamist on vaja jätkata pärast 2014. aastat. Söetööstusele antavate liikmesriikide toetuste ennatlik lõpetamine tooks asjaomastes piirkondades kaasa märkimisväärsed keskkonnavalasid ja rahalised probleemid ning oleks lõppkokkuvõttes palju kulukam kui selliste toetuste järkjärguline lõpetamine.

Muudatusettepanek 14

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 6**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(6) Käesolev määrus märgib söesektori üleminekut sektorispetsiifilistelt eeskirjadelt kõigis sektorites kohaldatavatele üldistele riigiabi eeskirjadele.

välja jäetud

Muudatusettepanek 15

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 7**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*(7) Selleks et viia siseturul miinimumini abist tulenevaid konkurentsimoonutusi, peaks selline abi olema **kahanev** ja **rangelt** piirduma tootmisüksustega, mida kavatsetakse sulgeda pöördumatult.*

*(7) Selleks et viia siseturul miinimumini abist tulenevaid konkurentsimoonutusi, peaks selline abi olema **langustendentsiga** ja piirduma tootmisüksustega, mida kavatsetakse sulgeda pöördumatult, **kui need üksused ei ole kavandatud***

*sulgemiskuupäevaks
konkurentsivõimeliseks muutunud.*

Muudatusettepanek 16

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 7 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7 a) Endistes söekaevandustes keskkonna taastamine nõuab mitmeid meetmeid, näiteks tuleb kaevandusest eemaldada seadmed ning muuta kaevandus ohutuks, kaevandus korrastada ning eemaldada reovesi. Selliste taastamistööde rahastamine nõuab pikaajalist kavandamist.

Muudatusettepanek 17

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 8**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8) Sõele antava abi negatiivse keskkonnamõju leevendamiseks peaksid liikmesriigid esitama kava, mis sisaldab asjakohaseid meetmeid näiteks energiatõhususe, taastuvenergia või süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise valdkonnas.

välja jäetud

Muudatusettepanek 18

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 8 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8 a) Minimaalse söetootmistaseme tagamine ning muud meetmed, mille eesmärk on eelkõige edendada energiatootmist taastuvatest energiaallikatest, aitavad säilitada kohalike primaarenergiaallikate

osakaalu, mis edendaks märkimisväärselt energiavarustuse kindlust Euroopa Liidus. Peale selle toetab kohalike primaarenergiaallikate kaasamine keskkonnaeesmärkide saavutamist säästva arengu kontekstis. Liidu kohalike energiaallikate edendamise raames, mille eesmärk on tasakaalustada liidu olulist sõltuvust impordist, tuleks kaaluda, kuidas täiendada kohalikke mittefossiilseid energiaallikaid fossiilsete energiaallikatega, süsi on mõnes liikmesriigis ainsaks kohaliku fossiilenergia allikaks.

Muudatusettepanek 19

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 8 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8 b) Sõel töötavad elektrijaamad asendaksid tõenäoliselt kodumaise sõe importsõega, mis tooks kaasa suured transpordikulud ja negatiivse CO₂-jalajälje, muutmata tegelikult elektri tootmisel tekkivat süsinikdioksiidiheite kogust.

Muudatusettepanek 20

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 8 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8 c) Sõekaevandamise tingimused on asukohast olenevalt geoloogilises plaanis erinevad, samuti on poliitilise olukorra tõttu erinevad sotsiaalsed, ohutus- ja keskkonnastandardid (seoses kaevandus- ja keskkonnakahjudega). Nende erinevuste tõttu tekib ebasoodne konkurentsiolukord eeskätt liidu sõe ja importsõe vahel, mis on liidu söetööstuses toonud kaasa põhjalikke ümberkorraldusmeetmeid ja viimaste

aastakümnete jooksul tegevuse olulise vähendamise.

Muudatusettepanek 21

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 8 d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8 d) Minimaalse söetootmise toetamine aitab ühtlasi säilitada liidu söekaevandamistehnoloogia ja puhta söepõletustehnoloogia olulist positsiooni ning võimaldab seda tehnoloogiat üle viia peamistesse söetootmispiirkondadesse kolmandates riikides ja kaasa aidata saasteainete ja kasvuhoonegaaside heite märkimisväärsel vähendamisele kogu maailmas.

Muudatusettepanek 22

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 8 e (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8 e) Sütt kasutatakse liidus peamiselt elektri tootmiseks ja väiksemal määral terasetööstuses vajaliku kooksisöe tootmiseks. Keskkonnakaitse põhjustel tuleks võimalikult kiiresti lõpetada söe abil elektri tootmine säästva elektritootmise kasuks. Terasetööstuses seevastu ei ole ilmselt lähitulevikus veel võimalik söeta hakkama saada. Naftavarude kahanemist silmas pidades (nn naftatootmise tipp) tuleb lähtuda söe tähtsuse suurenemisest keemiatööstuse asendustoorainena. Seepärast ei tohiks pikas perspektiivis välistada juurdepääsu säilitamist liidu söemaardlatele eesmärgiga jätkata tehnilistel põhjustel minimaalset söetootmist, mis ei moonuta konkurentsi, isegi juhul, kui selleks on vaja pikema aja jooksul riigiabi.

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 9 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(9 a) Ettevõtetele tuleks kooskõlas „saastaja maksab” põhimõttega ja väliskulude kajastamise vajaduse tõttu kehtestada kohustus katta nende tegevusest põhjustatud lühi- ja pikaajalise keskkonnakahju heastamise kulud.

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 10

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(10) Selle ülesande täitmisel peaks Euroopa Komisjon tagama normaalsete konkurentsitingimuste loomise, säilitamise ja järgimise. Eelkõige elektriturgu silmas pidades ei tohiks söetööstusele antav abi mõjutada elektritootjatele kättesaadavat primaarenergia allikate valikut. Seetõttu peaksid lepinguosaliselised söehindades ja -kogustes vabalt kokku leppima, võttes arvesse maailmaturul valitsevaid tingimusi.

(10) Selle ülesande täitmisel peaks komisjon tagama normaalsete konkurentsitingimuste loomise, säilitamise ja järgimise. Eelkõige elektriturgu silmas pidades ei tohiks söetööstusele antav abi mõjutada elektritootjatele kättesaadavat primaarenergia allikate valikut. Seetõttu peaksid lepinguosaliselised söehindades ja -kogustes vabalt kokku leppima, võttes arvesse maailmaturul valitsevaid tingimusi. **Energiahindade tõenäolist tõusu silmas pidades peaks komisjon korrapäraselt läbi vaatama liidu söe potentsiaalse panuse energiajulgeolekusse.**

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Abi hõlmab ainult kulusid, mis on

2. Abi hõlmab kulusid, mis on seotud söe

seotud söe kasutamisega elektritootmisel, soojuse ja elektrienergia koostootmisel, koksitootmisel ning terasetööstuses kasutatavate kõrgahjude kütmisel, kui selline kasutamine toimub ELis.

kasutamisega elektritootmisel, soojuse ja elektrienergia koostootmisel, koksitootmisel ning terasetööstuses kasutatavate kõrgahjude kütmisel, **samuti söe saasteainete heitkoguste vähendamisele suunatud uuringute ja tehnoloogiaga**, kui selline kasutamine toimub ELis.

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) asjaomaste tootmisüksuste tegevus peab moodustama osa sulgemiskavast, mille tähtpäev on hiljemalt **1. oktoober 2014**;

Muudatusettepanek

a) asjaomaste tootmisüksuste tegevus peab moodustama osa sulgemiskavast, mille tähtaeg on hiljemalt **31. detsember 2018**.

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõige 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) asjaomased tootmisüksused tuleb sulgemiskava kohaselt lõplikult sulgeda;

Muudatusettepanek

b) asjaomased tootmisüksused tuleb sulgemiskava kohaselt lõplikult sulgeda, **välja arvatud juhul, kui nad on kavas ettenähtud tähtajaks muutunud konkurentsivõimeliseks ja ELi energianõudlus nõuab nende tegevuse jätkamist**;

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõige 1 – punkt f

Komisjoni ettepanek

f) liikmesriigi poolt **ettevõttele** antava sulgemisabi kogusumma peab kahanema, **kusjuures kahanemine teineteisele järgnevate viieteistkuuliste ajavahemike**

Muudatusettepanek

f) liikmesriigi poolt antava sulgemisabi kogusumma peab kahanema;

*kohta ei või olla väiksem kui 33 %
sulgemiskava esimesel viieteistkuulisel
ajavahemikul antud abist;*

Muudatusettepanek 28

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 1 – punkt h**

Komisjoni ettepanek

*h) liikmesriik peab esitama kava selliste
meetmete võtmiseks, mille eesmärk on
leevendada söe kasutamise
keskkonnamõju, näiteks energiatõhususe,
taastuvenergia või süsinikdioksiidi
kogumise ja säilitamise valdkonnas.
Kõnealusesse kavasse selliste meetmete
lisamine, mis kujutavad endast riigiabi
artikli 107 lõike 1 tähenduses, ei piira
liikmesriigi suhtes kohaldatavat teatamis-
ja ooteaja kohustust, mis tuleneb sellistele
meetmetele ELi toimimise lepingu
artikli 108 lõikest 3 ega kõnealuste
meetmete siseturuga kooskõlas olemise
nõuet.*

Muudatusettepanek 29

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

2. Kui lõike 1 kohaselt abi saavaid
tootmisüksusi komisjoni poolt
sulgemiskavas heakskiidetud kuupäeval ei
suleta, tagastab asjaomane liikmesriik kogu
sulgemiskavaga hõlmatud ajavahemiku
eest antud abi.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek

2. Kui lõike 1 kohaselt abi saavaid
tootmisüksusi komisjoni poolt
sulgemiskavas heakskiidetud kuupäeval ei
suleta **ja need ei ole selleks kuupäevaks
muutunud konkurentsivõimeliseks**,
tagastab asjaomane liikmesriik kogu
sulgemiskavaga hõlmatud ajavahemiku
eest antud abi.